

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΑ
ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Αθήνα, 30-03-2021

Αριθ. Πρωτ. : 37159 - 30-03-2021

ΕΥΚΕ: 632

Ταχ. Δ/νση : Νίκης 10, Σύνταγμα
Ταχ. Κώδικας : 105 63, Αθήνα
Πληροφορίες : Αθανάσιος Παπαηλιού
Τηλέφωνο : 210 3742069
Fax : 210 3742063
Email : stateaid_unit@mnec.gr

Προς : Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης
Ε.Α.Τ.Α. Α.Ε.
Κλεισθένους 15, Αθήνα, Τ.Κ. 10552
(Ηλεκτρονικά)

Θέμα: Γνωμοδότηση για την ύπαρξη ή μη στοιχείων Κρατικών Ενισχύσεων σε πράξεις προς ένταξη στην πρόσκληση με τίτλο «Ανάπτυξη δικτύου άμεσης παρέμβασης στο Δήμο Αθηναίων για τους αστέγους και τη μείωση της βλάβης»

Σχέτ.: Το με αρ. πρωτ. 1029/ΕΦΔ 157/23-03-2021 έγγραφο της Υπηρεσίας σας

Σε συνέχεια του ως άνω σχετικού με το οποίο μας κοινοποιήθηκε, προς γνωμοδότηση αναφορικά με ενδεχόμενη ύπαρξη στοιχείων κρατικής ενίσχυσης, το σχέδιο πρόσκλησης με τίτλο «Ανάπτυξη δικτύου άμεσης παρέμβασης στο Δήμο Αθηναίων για τους αστέγους και τη μείωση της βλάβης», σημειώνονται τα εξής:

1. Σύμφωνα με το περιεχόμενο του εγγράφου, η δράση που θα ενταχθεί και θα χρηματοδοτηθεί στην εν λόγω πρόσκληση συνιστά μία καινοτόμο μεθοδολογία παροχής κλίνης και συνοδευτικών υποστηρικτικών υπηρεσιών, με ομάδα στόχο τους αστέγους οι οποίοι διαβιούν στο δρόμο ως ένα ολοκληρωμένο δίκτυο προστασίας των αστέγων που διαβιούν στο δρόμο. Συγκεκριμένα, επικεντρώνεται στους περισσότερο ευάλωτους των αστέγων, οι οποίοι στερούνται τη δυνατότητα ένταξης στις υπάρχουσες δομές είτε λόγω ειδικών χαρακτηριστικών τους (χρήστες ουσιών, χρήστες αλκοόλ, άτομα με ψυχιατρικές παθήσεις, ηλικιωμένοι και αποφυλακισμένοι), είτε/και λόγω της χαμηλής κινητοποίησής τους.

Η καινοτομία της προσέγγισης έγκειται σε τέσσερα σημεία:

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά
και Επενδυτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

- α) μεριμνά για μια πληθυσμιακή ομάδα η οποία βιώνει πολυπαραγοντικό αποκλεισμό από τις υπάρχουσες δομές υποστήριξης,
- β) αναδεικνύει και προτεραιοποιεί μια νέου τύπου προσέγγιση, η οποία δίνει βαρύτητα στην πρώτη προσέγγιση στο δρόμο (streetwork) και θέτει ως βασική προϋπόθεση ένταξης στο σύστημα την παροχή κλίνης (bed first), ως ασφαλές περιβάλλον για την παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών,
- γ) αξιοποιεί το υπάρχον ελληνικό νομικό και θεσμικό πλαίσιο, μεταφέροντας σε αυτό μεθοδολογίες και μοντέλα που την ίδια στιγμή αναπτύσσονται σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο,
- δ) προτάσσει τις ανάγκες του ωφελούμενου και επιδιώκει να πετύχει αποτελέσματα μέσα από την ενεργή συμμετοχή, συμβολή και κινητοποίησή του. Για το λόγο αυτό, η παραμονή στο Ασφαλές Καταφύγιο προϋποθέτει λίγες αλλά κρίσιμες προϋποθέσεις (low threshold), όπως ενδεικτικά η απαγόρευση χρήσης ουσιών και αλκοόλ εντός του χώρου, η απαγόρευση άσκησης βίας και η συνέπεια στα ραντεβού με τον Κοινωνικό Επιστήμονα (case handler).

Η φιλοσοφία του δικτύου βασίζεται στην πεποίθηση ότι οι άνθρωποι αποφασίζουν μόνοι τους εκούσια για τον βαθμό κινητοποίησης τους εφόσον έχουν καλύψει βασικές ανάγκες όπως η στέγαση. Ο σεβασμός προς την προσωπικότητα του ατόμου και η δυνατότητα να υποδείξει ο ίδιος τις ανάγκες του αποτελεί βασικό και καινοτόμο στοιχείο του Έργου.

Η λειτουργία του δικτύου θα βασιστεί στην παροχή εξειδικευμένων και συνδυαστικών υπηρεσιών που θα περιλαμβάνει:

- Προσέγγιση στο δρόμο από έμπειρους streetworkers.
- Λειτουργία κινητών μονάδων Χώρων Ελεγχόμενης Χρήσης (XEX).
- Ψηφιακή διασύνδεση streetworker και case handler (αναζήτηση διαθέσιμων κλινών και μεταφορά ιστορικού). Δημιουργία επαφής με πληθυσμούς αστεγων οι οποίοι είναι δύσκολο να προσεγγιστούν από άλλες υπηρεσίες.
- Ιατρικές και παραϊατρικές υπηρεσίες.
- Υποστήριξη στη διερεύνηση αναγκών/αρχικό συμβόλαιο/ ατομικό πλάνο δράσης, ψυχοκοινωνική υποστήριξη και παρακολούθηση των συμφωνημένων ενεργειών σε συνεργασία με την διεπιστημονική ομάδα του προγράμματος.
- Εξειδικευμένες υπηρεσίες σε ενεργούς χρήστες ή/και ψυχικά ασθενείς.
- Διασύνδεση με προγράμματα και δομές παροχής υπηρεσιών (ενδεικτικά: θεραπευτικά προγράμματα, προγράμματα επαγγελματικής επανένταξης).
- Παροχή προσωρινής στέγης δια αντίστοιχων δομών (Υπνωτήριο, Ανοικτό Κέντρο Ημέρας, Ξενώνες Μεταβατικής Φιλοξενίας).

Δυνητικοί δικαιούχοι είναι ο Δήμος Αθηναίων, το Κέντρο Υποδοχής και Αλληλεγγύης του Δήμου Αθηναίων και εποπτευόμενα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου Αθηναίων με καταστατικό σκοπό την

υλοποίηση δράσεων για τους αστέγους που να εμπίπτουν στην περιοχή ευθύνης και στις αρμοδιότητες τους που θα έχουν υπογράψει συμφωνητικό συνεργασίας.

2. Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν υπόψη μας, οι ανωτέρω αναφερόμενες υπηρεσίες δύνανται υπό συνθήκες να συνιστούν οικονομική δραστηριότητα. Σε αυτή την περίπτωση, ο Δικαιούχος της χρηματοδότησης που θα παράσχει τις σχετικές υπηρεσίες, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τον διέπει, τον τρόπο χρηματοδότησής του και από το εάν ο χαρακτήρας τους είναι ή όχι κερδοσκοπικός, θεωρείται επιχείρηση. Ωστόσο η τελική κρίση θα διαπιστωθεί όταν θα υποβληθεί η υπό ένταξη Πράξη και αποκρυσταλλωθεί ο ακριβής τρόπος υλοποίησης της.

3. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω αναφερόμενα στο σημείο 2 και προκειμένου η πρόσκληση να περιλαμβάνει το σύνολο των όρων και προϋποθέσεων που καθορίζεται στο εν λόγω θεσμικό πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, απαιτείται προσθήκη των εξής σημείων στην πρόσκληση:

3.1. Στο κεφάλαιο 3 «Οικονομικά στοιχεία πρόσκλησης» να προστεθεί:

Έργα που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01). Στις περιπτώσεις αυτές, προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης δράσης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση που παρέχεται για την υλοποίηση των έργων δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεπιδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων του φορέα που υλοποιεί το έργο.

Έργα προώθησης της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμησης της φτώχειας και των διακρίσεων και αφορούν ευάλωτες / ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού τα οποία παράγουν αποτελέσματα προς το γενικό δημόσιο όφελος και δεν θα μπορούσαν να παρασχεθούν από την αγορά χωρίς την παρέμβαση του κράτους, είναι δυνατόν να συνιστούν Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ) που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και θα εξεταστούν σύμφωνα με τα κατά περίπτωση οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο των ΥΓΟΣ (Απόφαση ΥΓΟΣ ή Ανακοίνωση ΥΓΟΣ). Στις περιπτώσεις αυτές το ύψος της δημόσιας χρηματοδότησης του έργου προσδιορίζεται μέσω κατάλληλης χρηματοοικονομικής ανάλυσης προσδιορισμού της αντιστάθμισης, η οποία δεν πρέπει να υπερβεί το ποσό που απαιτείται για την κάλυψη του καθαρού κόστους παροχής της υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένου ενός εύλογου κέρδους. Στο πλαίσιο αυτό, ο προσδιορισμός της αντιστάθμισης αφορά στον καθορισμό των παραμέτρων που σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με κάθε άμεσο κόστος για τη διαχείριση της ΥΓΟΣ, καθώς επίσης και με κατάλληλη συμμετοχή στο σταθερό κόστος της ΥΓΟΣ & των άλλων δραστηριοτήτων του παρόχου, το κόστος που συνδέεται με επενδύσεις για υποδομές που είναι απαραίτητες για τη διαχείριση της ΥΓΟΣ και τα έσοδα που

προκύπτουν από την ΥΓΟΣ και άλλες παραμέτρους, σύμφωνα με τα κατά περίπτωση οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο των ΥΓΟΣ.

3.2 Στο κεφάλαιο για την επιλεξιμότητα, παράγραφος 4.4, προσθήκη ως εξής:

- Έργα που συνιστούν άσκηση οικονομικής δραστηριότητας, ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο των κρατικών Ενισχύσεων και ειδικότερα του άρθρου 106 της ΣΛΕΕ. Στις περιπτώσεις που τελικά κριθεί ότι η προτεινόμενη δράση ή τμήμα δράσης εμπίπτει στις ΥΓΟΣ (Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος), υπάρχει η δυνατότητα δημόσιας χρηματοδότησής της είτε ως συμβιβάσιμη ενίσχυση που απαλλάσσεται της κοινοποίησης (εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις) της “Απόφασης” 2012/21/ΕΕ περί ΥΓΟΣ είτε σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 360/2012 (De Minimis).

3.3. Στο κεφάλαιο με τις οδηγίες υποβολής αιτήσεων, προσθήκη ως εξής:

➤ Για δράσεις που αφορούν αίτηση ενίσχυσης ή σσονος σημασίας ΥΓΟΣ βάσει κανονισμού 360/2012, Υπεύθυνη Δήλωση σχετικά με τη σώρευση ενισχύσεων ή σσονος σημασίας για παροχή Υπηρεσιών Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος, σύμφωνα με το υπόδειγμα του συνημμένου Παραρτήματος IV.

- Για δράσεις που πρέπει να εξετασθούν στο πλαίσιο του Κανονισμού De Minimis (360/2012 ή/και 1407/2013) είναι απαραίτητο να περιέχεται στο φάκελο που θα υποβληθεί προς αξιολόγηση Υπεύθυνη Δήλωση σχετικά με τη σώρευση ενισχύσεων ή σσονος σημασίας, σύμφωνα με το υπόδειγμα του συνημμένου Παραρτήματος VI

3.4 Προσθήκη των εξής συνημμένων στην πρόσκληση:

- ο Παράρτημα IV – Υπεύθυνη δήλωση σχετικά με τη σώρευση των ενισχύσεων ή σσονος σημασίας ΥΓΟΣ

- ο Παράρτημα VI – Υπεύθυνη δήλωση σχετικά με τη σώρευση των ενισχύσεων ή σσονος σημασίας βάσει Κανονισμού (ΕΕ) αριθ.1407/2013 της Επιτροπής

Υποδείγματα των ανωτέρω παραρτημάτων επισυνάπτονται στην παρούσα επιστολή.

4. Σημειώνεται ότι, πέραν του καθορισμού του θεσμικού πλαισίου των κανόνων ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υπό αξιολόγηση πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, είναι αναγκαίο να διερευνηθεί περαιτέρω η συνάφεια της πρόσκλησης με το θεσμικό πλαίσιο ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί ΥΓΟΣ ως προς τη διάκριση μεταξύ της αρχής του κράτους μέλους που καθορίζει τον τρόπο οργάνωσης των ΥΓΟΣ και χαρακτηρίζει μια συγκεκριμένη υπηρεσία ως ΥΓΟΣ και του παρόχου στον οποίο ανατίθεται η παροχή της ΥΓΟΣ. Ειδικότερα, όπως προβλέπει η Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις

στην αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος (2012/C8/02), τα κράτη μέλη διαθέτουν διακριτική μεγάλη διακριτική ευχέρεια όσον αφορά τον χαρακτηρισμό μιας συγκεκριμένης υπηρεσίας ως ΥΓΟΣ. Ωστόσο, στην Ανακοίνωση προβλέπεται πράξη ανάθεσης σε πάροχο, ο οποίος έχει στη συνέχεια υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας, ήτοι το θεσμικό πλαίσιο των ΥΓΟΣ προβλέπει αναθέτων φορέα το κράτος μέλος και πάροχο τη δημόσια ή ιδιωτική επιχείρηση στην οποία ανατίθεται η αποστολή δημόσιας υπηρεσίας, ενώ τα δυο αυτά μέρη δεν είναι διακριτά στην υπό αξιολόγηση πρόσκληση υποβολής προτάσεων.

Τέλος υπενθυμίζεται ότι, όπως αναφέρεται και στην με Α.Π. 92415/ΕΥΚΕ6282/28.08.2017 επιστολή της ΕΥΚΕ που απεστάλη στις διαχειριστικές αρχές:

Μετά την υποβολή των μεμονωμένων προτάσεων και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην με Α.Π. 74931/ΕΥΚΕ2634/13.07.2016 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020», η Διαχειριστική Αρχή θα πρέπει να διαβιβάσει στην ΕΥΚΕ τις υποβληθείσες προτάσεις, προκειμένου έκαστη εξ αυτών να εξεταστεί διακριτά αναφορικά με την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού και να επιβεβαιωθεί η ύπαρξη ή μη κρατικής ενίσχυσης.

Για την αξιολόγηση της πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας της εκάστοτε πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων, είναι αναγκαίο να συμπληρώνεται η λίστα ελέγχου περί ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης που έχει κοινοποιηθεί με την με Α.Π. 115150/ΕΥΚΕ4023/2.11.2016 επιστολή του ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ, αντίγραφο της οποίας πρέπει να τηρείται στο φάκελο της πράξης.

Η παρούσα γνωμοδότηση παρέχεται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ΕΥΚΕ και περιορίζεται στην παροχή απόψεων σχετικά με τη συμμόρφωση του υπό κρίση μέτρου ενίσχυσης με τους κανόνες Ανταγωνισμού και Κρατικών Ενισχύσεων της ΕΕ. Επισημαίνεται ότι δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες της ΕΥΚΕ η αξιολόγηση οποιαδήποτε άλλης πτυχής του μέτρου ενίσχυσης, περιλαμβανομένων θεμάτων που άπτονται του δικαίου περί δημοσίων συμβάσεων.

Οι απόψεις της ΕΥΚΕ βασίζονται αποκλειστικά στις πληροφορίες που παρείχε εγγράφως η οικεία Διαχειριστική Αρχή. Εάν οι παρασχεθείσες πληροφορίες αποδειχθούν ελλιπείς ή εσφαλμένες, ή το μέτρο ενίσχυσης δεν υλοποιηθεί σύμφωνα με τις παρεχόμενες πληροφορίες, η ΕΥΚΕ διατηρεί το δικαίωμα να επανεξετάσει τις απόψεις της σε σχέση με αυτές που εκφράζονται στο παρόν έγγραφο.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για κάθε αναγκαία διευκρίνιση.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Οργάνωσης,
Διοικητικής & Τεχνικής Υποστήριξης

Κ.Α.Α.
ΜΠΙΛΗ ΕΥΣΤΑΘΙΑ

Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Προϊσταμένη της ΕΥΚΕ

Ζωή Γεωργοπούλου

Εσωτερική Διανομή (Ηλεκτρονικά):

- Γραφείο Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ
- Γραφείο Προϊσταμένου ΕΑΣ
- Ε.Υ.Κ.Ε.